

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

KALEVAGATAN 6 - 00100 HELSINGFORS 10
Telefon (växel) 642511 Postgiro 120811-5
Affärsbankerna Andelsbankerna Sparbankerna konto 5041-6

Cirkulär nr 18/71

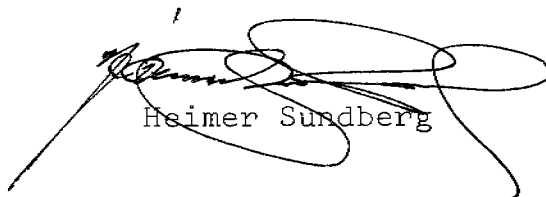
5.7.1971

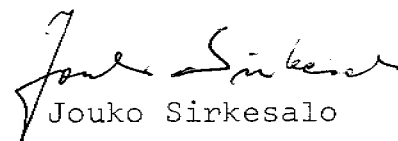
Till arbetspensionsanstalterna

Betr.: Ändring av statens
pensionslagstiftning

Regeringen har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lagar angående ändring av lagen om statens pensioner och av vissa därtill anslutna lagar. Ändringarna, som föreslås skola tillämpas från ingången av innevarande juli månad, motsvarar de ändringar i arbetspensionslagarna, som trädde i kraft från samma tidpunkt. Propositionens närmare innehåll framgår av medföljande bilaga.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Heimer Sundberg

Jouko Sirkesalo

Bilaga: Avskrift av regeringens proposition

J.HS.AN

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar angående ändring av lagen om statens pensioner och av vissa därtill anslutande lagar.

Den proposition som nu förelägges Riksdagen ansluter sig till regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar angående ändring av folkpensionslagen, lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om pension för företagare, lagen om sjömanspensioner och sjukförsäkringslagen samt vissa till dem anslutna lagar (Prop. nr 60/1971 rd.).

Såsom i regeringens ovan nämnda proposition har konstaterats, har i ett av intresseorganisationerna ingånget avtal om vissa sociala och andra regleringar i anslutning till en kollektivavtalsuppgörelse för år 1971 och en del av år 1972 förutsatts bland annat vissa ändringar i socialförsäkringslagstiftningen.

De viktigaste av de föreslagna ändringarna i ovan nämnda arbetspensionslagar är att den tid som ett arbetsförhållande bör pågå för att vederbörande skall omfattas av lagen förkortats från nuvarande fyra månader till en månad, att den nedre åldersgränsen på 18 år slopats, att den som har barn att försörja skall få ett barntillägg till arbetspensionen och att personer över 60 år, som har varit arbetslösa en lägre tid, skall beviljas en särskild arbetslöshetspension. Nu föreslås att motsvarande ändringar, vilka även förutsattes när tjänste- och arbetskollektivavtalen för statsanställda ingicks, skall göras också i lagen om statens pensioner och i därtill anslutande lagar.

Utom de ovannämnda ändringarna föreslår regeringen en del andra, mindre ändringar i lagen om statens pensioner och i lagar som står i samband med denna.

Förkortning av tiden för tjänsteförhållandes längd och slopande av den nedre åldersgränsen

I överensstämmelse med vad ovan anförts föreslås, att stadgandena i lagen om statens pensioner (PensL) ändras så, att den tid som ett tjänsteförhållande bör pågå för att vederbörande skall omfattas av lagen förkortas från nuvarande fyra månader till en månad och att

den åldersgräns på 18 år för förmånstagare som utgör förutsättningen för att PensL skall kunna tillämpas slopas. Härav föranledda ändringar föreslås i 1 och 2 §§ samt i 5 § 1 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 1 mom. PensL.

Barntillägg

Med tanke på de stadganden som föranleds av barntilläggen, föreslås, att en ny 10 a § fogas till PensL. Enligt denna paragraf skulle barntillägg erläggas till pensioner som beviljas med tillämpning av 10 § 1 mom. PensL, dvs. till pensioner som innefattas i det grundläggande pensionsskyddet. Barntillägg skulle, liksom enligt APL, betalas om pensionstagaren eller dennes make har sådant barn under 18 år som med beaktande av stadgandena i 3 § lagen om statens familjepensioner skulle vara berättigad till familjepension efter honom. Barntillägget skulle för ett barn uppgå till 20 procent och för två eller flera barn till 40 procent av pensionsbeloppet. Emedan stadgandena om samordning i lagen om pension för arbetstagare (APL) tillämpas vid samordning av sådant grundläggande pensionsskydd som utgår enligt PensL, skulle de ändringar som med anledning av barntilläggen har föreslagits i APL:s stadganden om samordning komma att gälla även pensioner som utgår i överensstämmelse med det grundläggande pensionsskyddet PensL. Vid samordning av pension, vari barntillägg ingår, skulle därför endast grunddelen av folkpensionen beaktas och samordningsgränsen skulle stiga till 66 %.

Arbetslöshetspension

Med tanke på de stadganden som gäller erhållande av arbetslöshetspension föreslås, att en ny 9 a § fogas till PensL. Enligt denna paragraf skulle förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetspension vara desamma som har föreslagits i APL. I överensstämmelse härmed skulle arbetslöshetspension erläggas till den som har fyllt 60 år och som under

de 52 senast förflutna veckorna har uppburit arbetslöshetsunderstöd eller ersättning för sammanlagt minst 200 dagar, om lämpligt arbete inte kan anvisas honom. Arbetslöshetspension skulle utgå från ingången av den månad som börjar närmast efter det två månader har förflutit från tidpunkten för utfärdandet av det intyg vari arbetskraftsmyndighet har konstaterat, att ovan nämnda förutsättningar för beviljande av pension är för handen. Arbetskraftsmyndighetens intyg borde förnyas med sex månaders mellanrum. Arbetslöshetspension skulle beviljas enligt samma grunder som invalidpension.

Övriga ändringsförslag

PensL berör under enahanda förutsättningar alla som är anställda hos staten i tjänste- eller arbetsförhållande eller i annat därmed jämförbart tjänstgöringsförhållande, bland dem också de statsanställda arbetstagare på vilka lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (KAPL) skall tillämpas. Tjänstgöringstid i statsanställning, på vilken KAPL skall tillämpas, räknas såsom pensionsgrundande tjänstgöringstid för beräkning av pension, som utgår enligt PensL, på samma sätt som annan tjänstgöring, och arbetsförtjänst, som har influtit för sådan tjänstgöring, beaktas alltid vid beviljande av pension enligt KAPL, liksom övriga arbetsinkomster, som härflyter av arbetsförhållanden som beröres av nämnda lag. Från pension, som utgår när pension beviljas med stöd av PensL, avdrages den del av enligt KAPL utgående pension som har bildats av sådana i statens tjänst erhållna arbetsinkomster, som har räknats såsom pensionstid för pension, som utgår enligt PensL.

Det nuvarande systemet medför stora olägenheter och fördröjer utfärdandet av pensionsbeslut, emedan den del av den enligt KAPL utgående pensionen som skall avdragas från den pension som erlagges enligt PensL är strikt bunden vid den tid som räknas såsom pensionstid för pension som utgår enligt PensL. När karenstiden nu föreslås förkortad från fyra månader till en månad, varvid även tid som har intjänats i arbetsförhållande, på vilket KAPL tillämpas, i regel helt skall räknas tillgodo såsom pensionstid för pension, som utgår enligt PensL, föreslås det nuvarande

förfaringsättet bli förenklat så, att från pension, som utgår enligt PensL, alltid skulle avdragas pension, som erlagges enligt KAPL, till den del den sistnämnda har beräknats på inkomster från statens arbete. I fråga om beloppet för pensionerna till statens arbetstagare kommer ändringen knappast att få större betydelse. Däremot skulle den avsevärt förenkla och påskynda beviljandet av pensionerna i detta avseende.

Ändring av viss annan lagstiftning

I lagen om grunderna för utgiftsstaten för riksdagens kansli, lagen om grunderna för avlöning av personalen vid statsrevisorernas kansli, lagen om riksdagens justitieombudsmans pension och efter hans fränfalle utgående familjepension, lagen om grunderna för avlöningen av personalen vid riksdagens justitieombudsmans kansli och lagen om Nordiska rådets Finlands delegation ingår stadganden om att angående i dem avsedd persons rätt till ålders- och invalidpension är särskilt stadgat. Då en ny pensionsförmån, dvs. arbetslöshetspension, nu föreslås intagen i PensL, föreslås ovan nämnda lagar bli kompletterade på motsvarande sätt.

Statens nuvarande pensionskydd omfattar även ärkebiskopen och biskoparna i de evangelisk-lutherska stiften samt tjänsteinnehavare, timlärare och arbetshandledare inom folkskoleväsendet samt anställda vid det privata skolväsendet, kommunala hälsosystrar, kommunala barnmorskor, lärare vid läroanstalter av privat natur för lantbruk, huslig ekonomi och hemslöjd samt vid forstläroanstalter av privat natur och personalen vid statsunderstödda institutioner. Med hänsyn härtill föreslås, att stadgandena om pensionskydd för nämnda personalkategorier också kompletteras med en bestämmelse om arbetslöshetspension.

Pensionskyddet för anställda vid Finlands Bank, postbanken och folkpensionsanstalten föreslås också kompletterat så, att det motsvarar pensionskyddet mot arbetslöshet för dem som är anställda i tjänstgöringsförhållande hos staten. Fördenskull föreslås en ändring i 24 § reglementet för Finlands Bank.

Enligt lagen om tjänsteinnehavarnas inom folkskoleväsendet avlöning och pensioner betraktas såsom tjänsteinnehavares pensionsgrundande lön i fråga om grundlön, ålders-, dyr-

orts- och fjärrortstillägg senast erlagd grundlön jämte ålders-, dyrorts- och fjärrortstillägg. Enligt lagarna om kommunala hälsosystrar och kommunala barnmorskor betraktas såsom pensionsgrundande lön senast erlagd grundlön jämte ålders-, dyrorts- och fjärrortstillägg. Då stadgandena om pensionsgrundande lön i nämnda lagar sålunda avviker från det allmänna stadgandet och nämnda grupper av personer därför har en annan ställning i detta avseende än andra personkategorier, som omfattas av statens pensionsskydd, vilket inte kan anses motiverat, föreslås, att nämnda lagar ändras, så att den pensionsgrundande lönen, i likhet med vad som är fallet enligt PensL, bestämmes på grundval av inkomsterna under de fyra senaste kalenderåren.

Med anledning av statens pensionsskyddssystem, som trädde i kraft i början av år 1967, har också riksdagsmännens pensionsskydd förnyats genom lagen den 14 juli 1967 om pension för riksdagsmän (329/67), genom vilken principerna för det statliga pensionsskyddssystemet utsträcktes till ått gälla också riksdagsmännen. När lagstiftningen om statens familjepensioner förnyades utsträcktes de nya principerna i den till att gälla också riks-

dagsmän genom lagen den 31 december 1968 om familjepension efter riksdagsman (791/68). I överensstämmelse med vad som ovan har anförts föreslås, att också lagen om pension för riksdagsmän ändras på ett sätt som motsvarar de nu föreslagna ändringarna i lagen om statens pensioner så, att riksdagsmännens pensionsskydd motsvarar de statsanställdas pensionsskydd. Samtidigt föreslås att 8 § 3 mom. lagen om pension för riksdagsmän kompletteras så, att när grunden för samordning bestämmes hänsyn även tages till sådan företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och i lagen om pension för företagare.

Kostnader

Några noggranna utredningar om vilka merkostnader de nu föreslagna lagändringarna kommer att medföra föreligger inte. En beräkning ger vid handen, att de föreslagna lagändringarna föranleder en årlig utgiftsökning på omkring 2,5 milj. mark.

Med stöd av vad ovan anförts förelägges Riksdagen till antagande följande lagförslag.

Lag

angående ändring av lagen om statens pensioner.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 1 § 1 mom., 2 § 1 mom., 5 § 1—4 mom., 6 §, 8 § 1 mom., 9 § 1 mom., 10 § 2—4 mom., 15 § 1 och 2 mom. samt 20 § lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (288/66), därav 2 § 1 mom. sådant det lyder i lagen den 30 december 1966 (740/66), 5 § 4 mom. sådant det lyder i lagen den 13 juni 1969 (383/69), 6 § 2 mom. sådant det lyder i lagen den 14 juli 1969 (471/69) och 10 § 4 mom. sådant det lyder i lagen den 31 december 1968 (793/68), varjämte till lagen fogas en ny 9 a § och en ny 10 a § och till lagens 18 § ett nytt 4 mom., som följer:

1 §.

Den som står i tjänste- eller arbetsförhållande eller annat därmed jämförligt tjänstgöringsförhållande till staten, är berättigad till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension på sätt i denna lag stadgas.

2 §.

Denna lag gäller icke:

anställning, som begynnad efter det förmånstagaren fyllt 65 år;

anställning under den tid, för vilken förmånstagaren uppbär ålderspension enligt denna lag eller ålderspension enligt annan lag eller förordning på grund av tjänste- eller arbetsförhållande eller företagareverksamhet;

tjänstgöring, som beaktas för pension enligt lagen om sjömanspensioner; ej heller

tjänstgöring, i vilken förmånstagarens arbetsförtjänst från tjänsten eller, om han samtidigt har två eller flere anställningar, från dem sammanlagt är i medeltal under 180 mark i månaden.

5 §.

Såsom pensionstid räknas den tid, under vilken förmånstagaren efter att ha fyllt 23 år har innehaft minst en månad oavbrutet fortlöpande anställning.

Har invaliditet eller arbetslöshet inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka förmånstagaren icke har erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd, har förflutit från anställningens upphörande, räknas vid fastställandet av invalid- eller arbetslöshetspension såsom pensionstid även tiden mellan invaliditetens eller arbetslöshetens början och uppnåendet av pensionsåldern. Har tjänstgöring icke oavbrutet fortgått minst fyra månader, räknas på grund av densamma såsom pensionstid den tid som återstår till pensionsålderns uppnående endast försåvitt förmånstagaren icke på grund av tjänste- eller arbetsförhållande eller företagaverksamhet äger rätt till sådan invalid- eller arbetslöshetspension, för vilken nämnda tid eller mot denna svarande arbetsförtjänst redan beaktas.

Till pensionstiden räknas även den tid, under vilken förmånstagaren efter fyllda 23 år ur statsmedel erhållit i enlighet med denna lag med tillämpning av 2 mom. beviljad invalid- eller arbetslöshetspension i sådana fall, då honom senare på grund av ålderdom eller ny invaliditet eller arbetslöshet skall beviljas pension på grund av i 2 mom. avsedd anställning.

Till pensionstiden räknas likaså den tid, under vilken förmånstagare efter fyllda 23 år innehaft annat än statligt uppdrag, till vilket i enlighet med vad som särskilt är stadgat ansluter sig rätt till av staten helt bekostad ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension.

6 §.

Utan hinder av vad ovan stadgats räknas till pensionstiden likväl icke

tid i anställning, om tiden i denna anställning skall räknas förmånstagaren till godo för pension med stöd av annan lag;

tid under vilken förmånstagare varit uppförd på indragningsstat, ifall hans lön på indragningsstat under denna tid med stöd av lag helt eller delvis innehållits; samt

tid under vilken arbete eller tjänstgöring under fortgående anställning i en följd varit avbrutna under mer än 30 dagar, ifall lön för denna tid icke erlagts och orsaken här-

till icke varit riksdagsmannavärv eller offentligt uppdrag, beträffande vilket avsägelse ej är tillåten, eller medlemskap i statsrådet, avtjänande av värnplikt med stöd av värnpliktslagen eller verksamhet i Förenta Nationerna eller erläggande av med tillämpning av 5 § 2 mom. beviljad invalid- eller arbetslöshetspension.

Vad i 5 § 2 mom. är stadgat tillämpas icke heller, om förmånstagare, då han blir arbetsoförmögen eller arbetslös, på grund av senare tjänste- eller arbetsförhållande eller företagaverksamhet har förvärvat rätt att erhålla invalid- eller arbetslöshetspension så, att till pensionstiden hänföres tiden mellan invaliditetens eller arbetslöshetens början och uppnåendet av pensionsåldern eller motsvarande förtjänst. Förmånstagare anses ha förvärvat ovan avsedda rätt till pension i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden vid den tidpunkt, då den förtjänst, som han erhållit i under sagda lag lydande arbetsförhållanden, innan han drabbats av den sjukdom, det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, eller före arbetslöshetens början sammanlagt har stigit till i 7 § 1 mom. av samma lag förutsatt gränobelopp.

8 §.

Förutsättning för erhållande av ålderspension är, att förmånstagare innehar en pensionstid av minst en månad, att han uppnått pensionsåldern och att anställningen har upphört.

9 §.

Förutsättning för erhållande av invalidpension är, att anställningen efter det förmånstagaren fyllt 18 år fortgått oavbrutet under minst en månad och att förmånstagaren på grund av sjukdom, lyte eller skada

a) medan anställningen pågått blivit oförmögen att handha sin tjänst eller sitt arbete under en tid av sannolikt minst ett år, tiden från och med invaliditetens början däri inberäknad; eller

b) entledigats med stöd av 4 § lagen den 29 juni 1926 angående utnämningbrev för innehavare av statens tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning;

c) efter anställningens upphörande under lika lång tid som i punkt a) stadgats blivit oförmögen till tjänst eller arbete, som med beaktande av hans ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara för honom lämpligt och trygga hans skäligen utkomst; eller

d) likaså efter anställningens upphörande erhållit på senare tjänste- eller arbetsförhållande eller på företagarverksamhet baserad, i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare nämnd invalidpension.

9 a §.

Förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension är, att förmånstagaren har en pensionstid av minst en månad, har fyllt 60 år och genom intyg, utfärdat av arbetskraftsmyndighet, visar, att han under de 52 senast förflutna veckorna har uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om arbetslöshetsersättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar och att åt honom icke kan anvisas sådant arbete som han icke kan vägra mottaga utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsersättning.

Arbetslöshet anses hava börjat den dag, för vilken dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning första gången under i 1 mom. avsedd tid har erlagts till förmånstagare.

10 §.

Pensionsbeloppet utgör dock för varje till pensiontiden hänförd full månad 11/60 procent av den pensionsgrundande lönen,

a) om förmånstagaren under de 6 månader, som omedelbart föregingo anställningens upphörande, varit i oavbrutet fortgående tjänstgöring och vid dess upphörande uppnått den för tjänsten eller arbetet stadgade pensionsåldern samt om han under de 5 år, som omedelbart föregingo uppnåendet av denna ålder eller anställningens upphörande, förvärvat en pensionstid på sammanlagt minst 3 år; eller

b) om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas med tillämpning av 5 § 2 mom. eller ålderspension med tillämpning av 8 § 3 eller 4 mom.

Pensionsbeloppet för innehavare av sådan officers- eller underofficerstjänst, för vilken som ovillkorligt kompetensvillkor fastställts militärutbildning och grad, utgör för varje till pensiontiden hänförd full månad 11/50 procent av den pensionsgrundande lönen,

a) om han under de 6 månader, som omedelbart föregingo anställningens upphörande, varit i oavbrutet fortgående tjänstgöring och under de 5 år, som omedelbart föregingo uppnåendet av den för tjänsten stadgade pensionsåldern eller anställningens upphörande förvärvat en pensionstid på sammanlagt minst 3 år i sådan tjänst; eller

b) om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas med tillämpning av 5 § 2 mom. eller ålderspension med stöd av 8 § 3 eller 4 mom.

Pension får uppgå till högst 66 procent av den pensionsgrundande lön som utgår enligt 7 §. Äger förmånstagare på grund av anställning, som beaktats för enligt denna lag utgående pension, rätt till pension även med stöd av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, avdrages från pension, som utgår enligt denna lag, den pension som utgår enligt lagen om pension för till den del den grundar sig på inkomst som har erhållits genom anställning i statens tjänst. Härvid beaktas icke avdrag, som till följd av andra pensioner och ersättningar skall göras från pension, som utgår enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden. Angående pensionens maximibelopp gäller i övrigt vad nedan stadgas.

10 a §.

Har mottagare av pension, beviljad med tillämpning av 10 § 1 mom., barn som icke fyllt 18 år, lägges till pensionen barntillägg, dock icke om barnet har givits som adoptivbarn till tredje person.

Barntillägget utgör för ett barn 20 procent och för två eller flere barn 40 procent av pensionens belopp.

Med barn avses i 1 mom. även pensionstagares adoptivbarn samt barn utom äktenkap, vilket han lagligen har erkänt eller beträffande vilket hans försörjningsskyldighet har fastställts genom vederbörligt avtal eller domstols utslag, samt sådant barn eller adoptivbarn till pensionstagares make vars utkomst pensionstagaren och maken gemensamt har dragit försorg om.

Förändras antalet barn, verkställs därav föranledd justering av pensionen från början av den utbetalningsperiod som följer närmast efter förändringen.

15 §.

Pension erlægges tidigast från och med den tidpunkt då rätten att erhålla lön upphör, likväl så, att arbetslöshetspension betalas räknat från ingången av den kalendermånad som börjar närmast efter det två månader har förflutit från den tidpunkt då i 9 a § 1 mom. avsett intyg har utfärdats.

Ålders- eller invalidpension beviljas icke utan grundad anledning retroaktivt för längre tid än ett år innan pensionsansökningen gjordes, och arbetslöshetspension beviljas icke för längre tid än sex månader före den månad som följer närmast efter den tidpunkt då ansökan om pension gjordes.

18 §.

Arbetslöshetspension upphör utan särskilt beslut när sex månader eller i förordning stadgad längre tid har förflutit från den tidpunkt då arbetskraftsmyndighets intyg har utfärdats, såframt icke dessförinnan statskontoret har tillställts av arbetskraftsmyndighet utfärdat nytt intyg över att pensionstagaren icke har kunnat anvisas i 9 a § avsett arbete. Om arbetslösheten fortsätter eller börjar ånyo sedan pensionen har upphört, begynner pension utgå enligt samma grunder som den tidigare pensionen, såvida icke längre tid än två år har förflutit från det pensionen upphörde. Härvid jämställs vid tillämpning av 9 a § den tid, under vilken pension utgår, med ersättningsdagar, och pensionen betalas räknat från ingången av månaden närmast efter den under vilken det i 9 a § nämnda intyget utfärdades,

om av intyget framgår, att arbetslöshetsunderstöd eller -ersättning icke betalats till förmanstagaren efter det arbetslöshetspensionen upphörde.

20 §.

Invalid- eller arbetslöshetspension, som har beviljats med tillämpning av 5 § 2 mom., ombildas till ålderspension, då anställningen har upphört och pensionstagaren har uppnått den för hans sista tjänst eller arbete stadgade pensionsåldern, i fråga om pensionstagare i tjänsteförhållande likväl senast då han har uppnått avgångsåldern. I annat fall ombildas invalid- eller arbetslöshetspension till ålderspension, då pensionstagaren har uppnått den allmänna pensionsåldern.

Blir pensionstagare, medan han uppbär arbetslöshetspension, oförmögen till arbete på sätt som avses i 9 §, ändras pensionen till arbetslöshetspension av samma storlek.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, och prestationer, som utgår enligt densamma, betalas även räknat fr. o. m. nämnda dag.

Vid beräkning av de i 9 a § avsedda 200 dagarna beaktas arbetslöshetsunderstöd och arbetslöshetsersättningar även för tiden innan denna lag trädde i kraft.

På grund av ansökan tillämpas stadgandena i 10 a § utan hinder av tidigare, laga kraft vunnet beslut på pensioner vilka grundar sig på pensionsfall, som har inträffat innan denna lags ikraftträdande. Härav förorsakat tillägg till pension betalas räknat från den 1 juli 1971, likväl ej retroaktivt för längre tid än ett år, räknat från början av den månad efter den under vilken tillägget har sökts.

I 2 § 1 mom. i denna lag stadgat markbelopp motsvarar det löneindextal som har fastställts för år 1966.

Lag

angående ändring av lagen om grunderna för utgiftsstaten för riksdagens kansli.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 4 § 2 mom. lagen den 1 april 1966 om grunderna för utgiftsstaten för riksdagens kansli, sådant detta lagrum lyder i lagen den 31 december 1968 (776/68), som följer:

4 §.

om familjepension, som skall erläggas efter honom, är stadgat särskilt.

Om rätt för innehavare av tjänst- eller befattningsvid riksdagens kansli att erhålla ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om grunderna för avlöning av personalen vid statsrevisorernas kansli.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 3 § 2 mom. lagen den 19 maj 1961 om grunderna för avlöning av personalen vid statsrevisorernas kansli, sådant detta lagrum lyder i lagen den 31 december 1968 (777/68), som följer:

3 §.

sion, som skall betalas efter honom, är stadgat särskilt.

Om befattningshavares rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt om familjepension

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om riksdagens justitieombudsmans pension och efter hans frånfälle utgående familjepension.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 1 § lagen den 20 maj 1966 om riksdagens justitieombudsmans pension och efter hans frånfälle utgående familjepension, sådant detta lagrum lyder i lagen den 15 januari 1971 (20/71), som följer:

1 §.

miljepension, som skall betalas efter honom, är stadgat särskilt.

Om riksdagens justitieombudsmans och biträdande justitieombudsmans rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt om fa-

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om grunderna för avlöning av personalen vid riksdagens justitieombudsmans kansli.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 3 § 2 mom. lagen den 19 maj 1961 om grunderna för avlöningen av personalen vid riksdagens justitieombudsmans kansli, sådant detta lagrum lyder i lagen den 31 december 1968 (779/68), som följer:

3 §.

jepension, som skall betalas efter honom, är stadgat särskilt.

Om befattningshavares rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt om famil-

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om Nordiska rådets Finlands delegation.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 4 a § 6 mom. lagen den 1 april 1960 om Nordiska rådets Finlands delegation, sådant detta lagrum lyder i lagen den 4 februari 1970 (89/70), som följer:

4 a §.

miljepension, som skall betalas efter honom, är stadgat särskilt.

Om befattningshavares rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt om fa-

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

om ändring av lagen angående ärkebiskopen och biskoparna i de evangelisk-lutherska stiftens tillkommande avlöning och rätt till pension.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 2 § 1 mom. lagen den 27 april 1928 angående ärkebiskopen och biskoparna i de evangelisk-lutherska stiftens tillkommande avlöning och rätt till pension, sådant detta lagrum lyder i lagen den 20 maj 1966 (297/66), som följer:

2 §.

Ärkebiskopen och biskop äga rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur statens medel, i tillämpliga delar enligt samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, och prestationer, som utgår enligt densamma, betalas även räknat fr. o. m. nämnda dag.

Lag

angående ändring av lagen om tjänsteinnehavarnas inom folkskoleväsendet avlöning och pensioner.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 16 § och 19 § 1 mom. lagen den 1 juli 1957 om tjänsteinnehavarnas inom folkskoleväsendet avlöning och pensioner, sådana nämnda lagrum lyder i lagen den 20 maj 1966 (290/66), som följer:

16 §.

Tjänsteinnehavare samt timplärare och arbetshandledare äga, med nedan nämnda undantag, rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur statens medel, i tillämpliga delar enligt samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten. Samma rätt tillkommer den som är förordnad till tjänst inom folkskoleväsendet på provår, den som har förordnats att temporärt handhava tjänst samt vikarie.

I 1 mom. nämnd person, som tjänstgör inom folkskoleväsendet, benämnes nedan förmanstagare.

19 §.

Såsom tjänsteinnehavares pensionsgrundande lön betraktas honom enligt denna lag eller enligt av riksdagens lönelegation såsom grund för statsunderstöd godkänt kommunalt tjänstekollektivavtal tillkommande avlöning. Detsamma gäller på motsvarande sätt den som

är förordnad till tjänstgöring på provår inom folkskoleväsendet, den som har förordnats att temporärt handhava tjänst samt vikarie.

Timplärares och arbetshandledares pension fastställs på basen av i 39 § avsett timarvode.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, likväl så, att stadgandena om den pensionsgrundande lönen tillämpas på pensioner vilka beviljas på grund av pensionsfall, som har inträffat efter den 31 december 1970 men innan denna lag trädde i kraft, om den sålunda beräknade pensionen är större än pension som beräknas med stöd av tidigare gällande stadganden. Statskontoret behandlar på ansökan ånyo pensionsärende, som har avgjorts genom laga kraft vunnet beslut och gäller pensionsfall av ovan avsett slag.

Prestationer, som utgår enligt denna lag, betalas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om kommunala hälsosystrar.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 17 § 2 mom. lagen den 31 mars 1944 om kommunala hälsosystrar, sådant detta lagrum lyder i lagen den 20 maj 1966 (288/66), som följer:

17 §.

Kommunal hälsosyster är berättigad till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur statens medel, med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena rörande person, som står i tjänste- eller arbetsförhållande till staten, likväl så, att pensionsåldern för kommunal hälsosyster är 60 år. Såsom pensionsgrundande lön betraktas härvid kommunal hälsosyster enligt

denna lag eller enligt av riksdagens lönelegation såsom grund för statsunderstöd godkänt kommunalt tjänstekollektivavtal tillkommande avlöning.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, likväl så, att stadgandena om den pensionsgrun-

dande lönen tillämpas på pensioner vilka beviljas på grund av pensionsfall, som har inträffat efter den 31 december 1970 men innan denna lag trädde i kraft, om den sålunda beräknade pensionen är större än pension som beräknas med stöd av tidigare gällande stad-

ganden. Statskontoret behandlar på ansökan ånyo pensionsärende, som har avgjorts genom laga kraft vunnet beslut och gäller pensionsfall av ovan avsett slag.

Prestationer, som utgår enligt denna lag, betalas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om kommunala barnmorskor.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 16 § 2 mom. lagen den 31 mars 1944 om kommunala barnmorskor, sådant detta lagrum lyder i lagen den 20 maj 1966 (289/66), som följer:

16 §.

Kommunal barnmorska är berättigad till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur statens medel med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena rörande person, som står i tjänste- eller arbetsförhållande till staten, likväl så, att pensionsåldern för kommunal barnmorska är 60 år. Såsom pensionsgrundande lön betraktas härvid kommunal barnmorska enligt denna lag eller enligt av riksdagens löndelegation såsom grund för statsunderstöd godkänt kommunal tjänstekollektivavtal tillkommande avlöning.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, likväl så, att stadgandena om den pensionsgrundande lönen tillämpas på pensioner vilka beviljas på grund av pensionsfall, som har inträffat efter den 31 december 1970 men innan denna lag trädde i kraft, om den sålunda beräknade pensionen är större än pension som beräknas med stöd av tidigare gällande stadganden. Statskontoret behandlar på ansökan ånyo pensionsärende, som har avgjorts genom laga kraft vunnet beslut och gäller pensionsfall av ovan avsett slag.

Prestationer, som utgår enligt denna lag, betalas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Lag

angående ändring av lagen om läroanstalter för lantbruk, huslig ekonomi och hemslöjd.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 12 § 1 mom. lagen den 19 januari 1962 om läroanstalter för lantbruk, huslig ekonomi och hemslöjd, sådant detta lagrum lyder i lagen den 20 maj 1966 (292/66), som följer:

12 §.

Överlärare, lektor och lärare vid läroanstalt av privat natur äga rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur statens medel, i tillämpliga delar enligt samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, och prestationer, som utgår enligt densamma, betalas även räknat fr. o. m. nämnda dag.

Lag

angående ändring av lagen om forsläroanstalter.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 10 § 1 mom. lagen den 13 mars 1964 om forsläroanstalter, sådant detta lagrum lyder i lagen den 20 maj 1966 (293/66), som följer:

10 §.

Föreståndare för samt forstmästare, forsttekniker eller annan lärare vid läroanstalt av privat natur, som åtnjuter statsunderstöd, äga rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur statens medel, i tillämpliga delar enligt

samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, och prestationer, som utgår enligt densamma, betalas även räknat fr. o. m. nämnda dag.

Lag

angående ändring av lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 2 § lagen den 13 juni 1969 om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (382/69), som följer:

2 §.

Den som är anställd vid statsunderstödd institution och för vars del institutionen hade eller skulle ha haft rätt att erhålla statsunderstöd för kostnaderna för anordnande av pensionsskydd på sätt som avses i 1 §, äger rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av statens medel, i tillämpliga delar enligt samma stadganden som den som står i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Sedan i 1 mom. avsedd person, som är anställd vid statsunderstödd institution, eller

person, som med stöd av denna lag erhållit ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension av statens medel, avlidit, erlagges efter honom av statens medel familjepension i tillämpliga delar enligt samma stadganden som gäller i fråga om person som stått i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, och prestationer, som utgår enligt densamma, betalas även räknat fr. o. m. nämnda dag.

Lag

om ändring av reglementet för Finlands Bank.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 24 § 1 mom. reglementet av den 21 december 1925 för Finlands Bank, sådant nämnda lagrum lyder i lagden den 31 december 1968 (790/68), som följer:

24 §.

Den som står i tjänste- eller arbetsförhållande till Finlands Bank och dess sedeltryckeri äger rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av bankens medel, i tillämpliga delar enligt samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971, och prestationer, som utgår enligt densamma, betalas även räknat fr. o. m. nämnda dag.

Lag

angående ändring av lagen om pension för riksdagsmän.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras i § 1 mom., 4 § 2 och 3 mom., 7 §, 8 § 3 mom. och 14 § lagen den 14 juli 1967 om pension för riksdagsmän (329/67), samt fogas till lagen en ny 3 a § och till lagens 12 § ett nytt 4 mom. som följer:

1 §.

Riksdagsman äger rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av statens medel på sätt i denna lag stadgas.

3 a §.

Förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension är, att den som har varit riksdagsman har fyllt 60 år och genom intyg, som har utfärdats av arbetskraftsmyndighet, visar att han under de 52 senast förflutna veckorna har uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om arbetslöshetsersättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar och att åt honom icke kan anvisas sådant arbete som han icke kan vägra mottaga utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsersättning.

Arbetslöshet anses hava börjat den dag för vilken dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning första gången under i 1 mom. avsedd tid har erlagts till den som har varit riksdagsman.

4 §.

Såsom pensionstid för invalid- eller arbetslöshetspension räknas även tiden mellan invaliditetens eller arbetslöshetens inträde och

uppnåendet av 60 års ålder, om invaliditeten eller arbetslösheten har inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka riksdagsmannen icke har erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd, har förflutit från riksdagsmannauppsdragets upphörande, likväl icke i det fall att riksdagsman, då invaliditeten eller arbetslösheten inträder efter uppsdragets slut, står i tjänste- eller arbetsförhållande eller bedriver företagaverksamhet, vartill ansluter sig pensionskydd, och han på denna grund har förvärvat rätt att erhålla invalid- eller arbetslöshetspension så, att till pensionstiden hänföres tiden mellan invaliditetens eller arbetslöshetens inträde och uppnåendet av pensionsåldern eller ock motsvarande förtjänst.

Till pensionstiden räknas även den tid under vilken riksdagsman har erhållit med tillämpning av 2 mom. beviljad invalid- eller arbetslöshetspension, i sådana fall då honom senare på grund av ålderdom eller ny invaliditet eller arbetslöshet skall beviljas pension med stöd av denna lag.

7 §.

Pension beviljas på ansökan. Ålders- eller invalidpension beviljas icke utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid

än ett år före det pensionsansökningen gjordes, ej heller arbetslöshetspension för längre tid än 6 månader före månaden närmast efter den då ansökningen gjordes.

8 §.

Har riksdagsman under sin riksdagsmannatid samtidigt under minst 6 månader oavbrutet stått i ett eller flera tjänste- eller arbetsförhållanden av sådan art eller bedrivit sådan företagarkerksamhet som berättigar till i 8 § 4 mom. 1 eller 3—11 punkterna lagen om pension för arbetstagare avsedd grundpension, fogas vid bestämmandet av samordningsgrunden till det pensionsgrundande riksdagsmannaarvodet de löner, som ligga till grund för sagda övriga pensioner. Har riksdagsman omedelbart före pensionsfallet med anledning av tidigare pensionsfall erhållit ovan avsedd grundpension eller annan pension eller prestation och under minst 3 års tid samtidigt varit riksdagsman, fogas vid bestämmandet av samordningsgrunden till det pensionsgrundande riksdagsmannaarvodet 10/6 av nämnda tidigare pensions eller prestations belopp. Till pensionsgrundande riksdagsmannaarvode fogas dock icke ovan avsedd annan lön eller på nämnda sätt höjd tidigare pensions eller prestations belopp till den del det är större än till statens tjänstemän utgående högsta grundlön.

12 §.

Arbetslöshetspension upphör utan särskilt beslut när sex månader eller i förordning stadgad längre tid har förflutit från den tidpunkt då arbetskraftsmyndighets intyg har utfärdats, såframt icke dessförinnan statskontoret har tillställts av arbetskraftsmyndighet utfärdat nytt intyg över att pensionstagaren icke har kunnat anvisas i 3 a § avsett arbete. Om arbetslösheten fortsätter eller börjar ånyo sedan pensionen har upphört, begynner pension utgå enligt samma grunder som den tidigare pensionen, såvida icke längre tid än två år har förflutit från det pensionen upphörde. Härvid jämställs vid tillämpning av 3 a § den tid, under vilken pension utgår, med ersättningsdagar, och pensionen betalas räknat från ingången av månaden närmast efter den under vilken det i 3 a § nämnda intyget utfärdades, om av intyget framgår, att arbetslöshetsunderstöd eller -ersättning icke betalats efter det arbetslöshetspensionen upphörde.

14 §.

Invalid- eller arbetslöshetspension ombildas till ålderspension, då pensionstagaren fyller 60 år.

Denna lag tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1971.

Helsingfors den 2 juli 1971.

Republikens President

Minister